

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประเมินผล (Evaluation research) โดยใช้รูปแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research design) แบบมีกลุ่มควบคุมทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (The pretest - posttest control group design) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ผลของการสอนเพศศาสตร์ศึกษา แบบยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

ประชากรและการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสตรีสมุทรปราการ สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

กลุ่มตัวอย่าง

เป็นนักเรียนมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 4 โรงเรียนสตรีสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2546 ในภาคปลายการศึกษา โดยเปิดสอนเป็นวิชาเลือกเสรี หลักสูตรเพศศึกษา (จำนวน 2 คาบ/สัปดาห์) นักเรียนสามารถเลือกลงทะเบียนเรียนตามความสมัครใจ โดยวิชานี้เปิดรับนักเรียน 2 ห้อง ห้องละ 30 คน รวมรับนักเรียนจำนวนทั้งสิ้น 60 คน จากนั้นผู้วิจัยสุ่มห้องเรียนเพื่อกำหนดว่าห้องใดเป็นกลุ่มทดลอง และห้องใดเป็นกลุ่มควบคุม โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามจำนวน 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1. ข้อมูลคุณลักษณะทางประชากร และข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ ที่พัก จำนวนพี่น้อง การได้รับข้อมูลข่าวสารในเรื่องเพศ

ส่วนที่ 2. แบบทดสอบประเมินพฤติกรรมด้านเพศ ผู้วิจัยนำมาจากศูนย์วิจัย และพัฒนาเพศศาสตร์ศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีลักษณะคำถามประกอบด้วยข้อความที่เป็นสถานการณ์เกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมทางเพศ แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Five-point rating scale) เรียงลำดับจาก 1-5 คือ ไม่เคยทำพฤติกรรมนี้เลย ไปจนถึงทำพฤติกรรมนี้เป็นประจำจำนวน 20 ข้อ ให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก ในข้อที่ตรงกับพฤติกรรมตนเองมากที่สุด ซึ่งผู้วิจัยนำมาตรวจสอบความตรง (Validity) ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาหลักสูตร จากนั้นนำแบบทดสอบ เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในโรงเรียนสตรีสมุทรปราการ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach โดยรวม 0.79 แล้วมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ

ตัวอย่างข้อคำถาม

- ฉันมักจะพูดคุยเรื่องเพศกับเพื่อนของฉัน
- ฉันมักจะ Chat เรื่องเพศกับคนแปลกหน้าในอินเทอร์เน็ต
- ฉันมักจะปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องเพศกับครู/ อาจารย์ที่ฉันไว้ใจ

ส่วนที่ 3. แบบทดสอบประเมินเจตคติด้านเพศ ผู้วิจัยนำมาจากศูนย์วิจัย และพัฒนาเพศศาสตร์ศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีลักษณะคำถามประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นด้านเพศ แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Five-point rating scale) เรียงลำดับจาก 1-5 คือ ให้เลือกตอบในข้อที่ตรงกับความคิดเห็นมากที่สุด คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉยๆ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 20 ข้อ ให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก ในข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของตนเองมากที่สุด ข้อคำถามมีลักษณะด้านบวก ด้านลบ ซึ่งผู้วิจัยนำมาตรวจสอบความตรง (Validity) ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาหลักสูตร จากนั้นนำแบบทดสอบ เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในโรงเรียนสตรีสมุทรปราการ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach โดยรวม 0.68 แล้วมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ

ตัวอย่างข้อคำถาม

- ฉันคิดว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องปกติในชีวิตมนุษย์
- ฉันคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นสิ่งไม่เหมาะสม

ชุดที่ 2. ประกอบไปด้วยแบบทดสอบ 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1. แบบประเมินความรู้ด้านเพศ ลักษณะเป็นประนัย 4 ตัวเลือก (Four multiple choices) จำนวน 30 ข้อมีเกณฑ์ในการให้คะแนน คือตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดไม่ได้คะแนน ซึ่งสร้างโดยผู้วิจัย ข้อคำถามครอบคลุมเนื้อหาความรู้หลักสูตรวิชาเพศศาสตร์ศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผ่านการตรวจสอบความตรง (Validity) โดยผู้วิจัยนำเครื่องมือวัดความรู้ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา จากนั้นนำไปทดลองใช้หาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยนำแบบทดสอบวัดความรู้ด้านเพศ ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 59 คน แบ่งเป็นในโรงเรียนพรตพิทยพยัต 30 คน และโรงเรียนกุนนทีรุทธารามวิทยาคม 29 คน เพื่อตรวจสอบ ภาษา รวมทั้งประเมินเวลาที่ใช้ในการตอบแบบทดสอบ คำนวณหาค่าความเที่ยง ของแบบทดสอบความรู้ด้านเพศโดยรวม ของสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach ได้ค่า 0.38 นำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งตามผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ ก่อนทำการทดลอง

ตัวอย่างข้อคำถาม

1. ข้อใดบ่งบอกให้ทราบได้ว่า หญิง ชาย เข้าสู่วัยเจริญพันธุ์อย่างสมบูรณ์
  - ก. สมชาย และสมหญิงอายุ 11 ปี มีเสียงแตก และมีขนขึ้นที่อวัยวะเพศ
  - ข. สุขชาติเปลี่ยนจากเด็กชายเป็นนาย และสุดาเปลี่ยนจากเด็กหญิงเป็นนางสาว
  - ค. มาโนชน์แต่งงานกับมารศรี และตั้งครรภบุตรชายคนแรก
  - ง. กิตติมีฟันเปี้ยก ปรากฏมีประจำเดือนมาเป็นครั้งแรก
2. ข้อใดกล่าวถึงประจำเดือนไม่ถูกต้อง
  - ก. ร่างกายขับเลือดเสียจากร่างกายของเพศหญิง
  - ข. เป็นข้อบ่งบอกถึงภาวะเจริญพันธุ์ในเพศหญิง
  - ค. คือกระบวนการสลายของเยื่อโพรงมดลูก จากการเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมนในร่างกาย
  - ง. ควรงดการอาบน้ำที่ลงแช่ เช่นอ่างอาบน้ำ สระ หรือหนอง คลองบึง

- คนเรามีสิทธิที่จะใช้ชีวิตเพศ อย่างที่เขาอยากจะได้ (ชายเป็นหญิง หญิงเป็นชาย ตราบใดที่ไม่ไปก้าวก่ายสิทธิของผู้อื่น)

วิธีดำเนินการวิจัย (Research methodology)

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย และเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

การเตรียมการ

1. หนังสือแนะนำตัว และขออนุญาตในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน
2. เข้าพบผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย
3. ขอความร่วมมือจากอาจารย์ฝ่ายวิชาการ และจากนักเรียน ชี้แจงขั้นตอนการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ขอความร่วมมืออาจารย์ฝ่ายแนะแนวเป็นผู้คุมสอบ และเก็บแบบทดสอบในการวิจัย

ขั้นตอนการ

สัปดาห์ที่ 1 ทำการเก็บข้อมูลประเมินก่อนการเรียนการสอนโดยครูแนะแนว ทั้งในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ประเมินโดยใช้แบบทดสอบ เกี่ยวกับลักษณะทั่วไป ความรู้ด้านเพศ พฤติกรรมด้านเพศ และประเมินเจตคติด้านเพศ เก็บรักษาโดยครูแนะแนวซึ่งไม่ทำการตรวจ และไม่ส่งมอบให้ผู้วิจัย

สัปดาห์ที่ 2 – 8 ผู้วิจัยทำการสอนเพศศาสตร์ศึกษาโดยในกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้สอน โดยมีการใช้วิธีการสอนแบบผู้เรียนมีส่วนร่วม มีการจัดกิจกรรมกลุ่ม การระดมสมอง การนำเสนอ การแสดงบทบาทสมมติ ส่วนในกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยเป็นผู้สอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบผู้สอนบรรยายเป็นหลัก และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามข้อสงสัย เมื่อสิ้นสุดการสอน รายละเอียดดูแผนการสอนในภาคผนวก (ภาคผนวก ก)

สัปดาห์ที่ 10 ครูแนะแนวทำการทดสอบหลังการสอน และเก็บรวบรวมข้อมูลประเมินหลังการสอน ในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบประเมินความรู้ด้านเพศ

ทักษะพฤติกรรมด้านเพศ และประเมินเจตคติด้านเพศ ที่เคยใช้ในการทดสอบก่อนการเรียนการสอน จากนั้นรวบรวมแบบทดสอบ ก่อน และหลังที่ได้ส่งมอบให้ผู้วิจัยทั้งหมด

การรวบรวมข้อมูล (Data collection)

การรวบรวมข้อมูล ครูแนะแนวเป็นผู้เก็บข้อมูล ให้ผู้วิจัย โดยผู้วิจัยไม่ทราบผลการทดสอบของนักเรียนทั้งก่อนและหลังการเรียนการสอน จากนั้นครูแนะแนวจะส่งผลการสอบให้ทราบหลังจากการทำการทดสอบหลังการเรียนการสอน เสร็จสิ้นแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล (Data analysis)

เมื่อรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้แล้วจึงตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และแบบทดสอบก่อนและหลังการทดลองทุกฉบับ สร้างคู่มือลงรหัส นำเสนอโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรความรู้ด้านเพศ พฤติกรรมด้านเพศ และค่าของเจตคติด้านเพศ ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้คะแนนในช่วง $X \pm S.D.$ เป็นเกณฑ์ในการประเมิน และใช้สถิติ Paired samples t – test และ Unpaired samples t – test ในการวิเคราะห์ โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ข้อจำกัดในการวิจัย (Limitation)

ในการวิจัยครั้งนี้ถูกจำกัดโดยการสอนด้วยผู้วิจัยเพียงผู้เดียว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย